

Položaj na Balkanu.

ZAVEZNIKI SO IZPUSTILI KONZULE NA PROSTO. — ČRNOGORCI SO POGNALI AVSTRIJCE V BEG. — VELIKA POMORSKA BITKA PRI DRAČU. — STRAŠNE RAZMERE V ALBANJI. — SRBSKI BEGUNCI. — KOMITAŠI OB GRŠKI MEJI.

Pariz, Francija, 7. januarja. — Havasova agentura je dobila iz Aten poročilo, da so zavezniki izpustili na prostost avstrijskega, nemškega, bolgarskega in turškega konzula, katere so aretirali v Solunu. Grško časopisje naznaja, da je grška vlada s tem sedaj popolnoma zadovoljna.

Pariz, Francija, 7. januarja. — Črnogorski generalni konzulat je izdal danes sledeče poročilo:

Avstrijske čete so napadle naše postojanke pri Berani in Rozaju. Vnela se je strahovita bitka, v kateri smo bili ni zmagovalci. Na severni in zapadni fronti so se vršili vroči artilerijski spopadi. Nad našim taborom se je pojavil neki nemški zrakoplovec in začel metati bombe na nas. Bombe niso povzročile posebne škode.

Pariz, Francija, 7. januarja. — "Temps" je dobil pred kratkim neko pismo iz Skadra, v katerem je natančno opisano, s kakimi težkočami se morajo boriti ostanki srbske armade v Albaniji.

Dopisnik piše med drugim tudi sledeče:

Skader je že šesto glavno mesto, ki so jih imeli Srbi v zadnjih dveh mesecih. Za Nišem je bilo Kraljevo, potem Raška, Mitrovica, Prizren in slednjič Skader. Kot turistu so mi izborno znane Alpe, Karpati in Pireneji, lahko pa rečem, da takih kozjih stez, kot so v Albaniji, nisem še nikjer videl.

Ko se je srbska armada umikala, so jahali častniki na malih konjčkih. To jim ni pomagalo dosti, ker so morali večji del poti peš prehoditi in držati konje za uzdo. Vsak dan sem videl več konj strmoglaviti v strašen prepad. Vojaki so se morali večkrat plaziti po vseh štirih, če so hoteli priti naprej. Potovanje je oviralo slabo vreme. Na nekaterih mestih je bilo po več metrov snega.

Znano je, da Albanci in Srbi niso posebni prijatelji. Včasih se je prigodilo, da so nas zapodili nazaj. V takih slučajih so naši vojaki formirali napadalne kolone. Armada ni mogla vzeti v Albanijo svojih topov, avtomobilov in voz. Pred odhodom so vojaki vse uničili.

Ko so vojaki razbijali topove, so imeli solze v očeh. Nekateri častniki so izjavili, da rajše vse žrtvujejo, naj-sibo tudi življenje, samo da rešijo topove.

Po strašnih naporih so slednjič dospeli v Skader. Če jedo vsak drugi ali tretji dan enkrat, so lahko zadovoljni. Veliko vojakov je bosih.

V Albaniji je tudi kakih 6000 srbskih žena in otrok.

Rim, Italija, 7. januarja. — Pri srbskem poslanstvu in pri srbskih konzulatih v Italiji se priglasi vsak dan na tisoče srbskih begunciev, ki zahtevajo, da bi se jih sprejelo v novo armado. Pravijo, da ne bodo mirovali prej, dokler ne preženejo sovražnika iz Srbije.

Pariz, Francija, 7. januarja. — Havasovi agenturi so sporočili iz Soluna, da so bolgarski ustaši napadli temu odločen protest.

Rim, Italija, 7. januarja. — Šele sedaj se je zamoglo dognati nekoliko podrobnosti o veliki pomorski bitki, ki se je vršila 29. decembra v bližini Drača. Pri tej priliki sta bila potopljena avstrijska torpedna rušilca "Lika" in "Triglav". Več dni zaporedoma se je pojavljala nad Dračem neki avstrijski letalec, ki je metal bombe na mesto in rekognosciral okolico.

29. Decembra ob 7. uri zjutraj je priplulo pred pristanišče sedem avstrijskih torpednih rušilcev in križarka "Helgoland". Takoj zatem so začele avstrijske bojne ladije obstreljevati neki grški parnik, ki se je slučajno nahajal v pristanišču. Moštvo se je podalo na suho, parnik so pa Avstrijci uničili. Zatem so začeli obstreljevati italjanske jadrnice in italjanski vojaški tabor. Avstrijske krogle so v splošnem zelo slabo zadevale. Ob devetih dopoldne je priplulo pred pristanišče nekaj italjanskih križark, ki so otvorile silen ogenj na sovražnika. Avstrijska torpedna rušilca "Lika" in "Triglav" sta se potopila. Utonilo je kakih 130 vojakov.

Važne listine.

Dunaj, Avstrija, 7. januarja. — Neki avstrijski podmorski čoln je ustavljen 4. decembra v Sredozemskem morju neko nevtralnemu ladji, na kateri se je nahajal angleški general Napier in stotnik Wilson. Član angleškega parlamenta. Ko sta izprevidela, da Avstrijcem ne moreta ujeti, sta vrgla v morje vrečo listin. Avstrijski poveljnik je to opazil in zapovedal svojim vojakom potegniti žakele, ki se ne ni bil potopil, na podmorski čoln. Med listinami je tudi sledeče važno pismo, ki ga je pisal angleški poslanec v Atenah Sir Edward Grey: Z ozirom na brajavoštev. 1217 vam prilagam prepis listine, katere so izročili zastopniki zaveznikov grški vladi:

Prepis:

1. Zavezniki zahtevajo, da se morajo vse grške čete umakniti iz Soluna in iz okolice.
2. Zavezniki morajo imeti na razpologo vse ceste in železnice, ki vodijo proti mejl, posebno pa one v okraju Krivolak in Bitolj. — Nadalje morajo imeti vsa sredstva za svoje varstvo in organizacijo.
3. Na morju morajo imeti vso prostoto. Dovoliti se jim mora prelatiti vsako ladjo in preprodi iz grških zalivov vse podmorske čolne.
4. Grška vlada mora ugoditi tem zahtevam. In spora tti zaveznikom v vseh oziarih na roko.

Pismo W. Y. S. tajnika angleškega poslanstva v Atenah, se glasi:

Po mojem mnenju je najboljšje, če odstavimo grškega kralja in imenujemo predsednikom grške republike Venizelosa. To bi sicer težko šlo, ker je kralj pri armadi zelo priljubljen, toda zgoditi se mora tako.

Graf Tisa.

London, Anglija, 7. januarja. — Tukajšnjemu "Timesu" so sporočili iz Soluna, da je v bolgarskih pristaniščih ob Donavi koncentriranah veliko nemških, avstrijskih in bolgarskih vojakov. Graf Tisa je imel zopet v osemem parlamentu govor, v katerem je rekel, da se mora Avstrija dobro zavarovati napram Rumuniji, ker je zelo lahko močede, da se bo Rumunska pridruživla Italiji.

Srbi in Bolgari.

London, Anglija, 7. januarja. — Neki tukajšnji časopis je dobil iz Soluna poročilo, da so se v Albaniji v neposredni bližini Elbassana, spopadli Bolgari in Srbi. Po vročem boju so se morali Bolgari umakniti. Na bojišču je obležalo preko 2000 mrtvih.

Nemčija in Turčija.

Berlin, Nemčija, 7. januarja. — V splošnem se sodi, da Nemčija ne bo poslala svojih čet proti Sueskemu prekopu in proti Egiptu. Nemci so baje Turkom že s tem napravili veliko uslugo, ker so jim dali na razpologo par sto svojih častnikov, ki vodijo vse važnejše vojne operacije.

Iz raznih virov se je doznanlo, da bo poslala Turčija proti Egiptu skoraj en milijon mož.

Železnice.

Berlin, Nemčija, 7. januarja. — Nemški vojski bodo pod vodstvom nemških inženirjev kmalo popravili vse železniške proge, katere so bili uničili Srbi. Po preteku enega tedna se bo lahko prišlo iz Berlina v Carigrad že v 39 urah.

Mucnje vojaških strokovnjakov.

Berlin, Nemčija, 7. januarja. — Tukajšnji vojaški strokovnjaki so mnenja, da zamorejo sami Bolgari, brez pomoči Avstrije in Nemčije, zavzeti Solun in pregnati zaveznike. V slučaju potrebe bodo napadli Solun s kopnega in z morja.

Nemci in Avstrijci imajo v Sredozemskem morju zelo veliko množino podmorskih čolnov.

Rusi v Perziji.

Berlin, Nemčija, 7. januarja. — Iz privatnih brzojav, ki prihajajo iz Carigrada, je razvidno, da so napadli Rusi perzijsko mesto Aserbejdžan. Pa niso ničesar opravili. Turki so jih poglani nazaj in jim prizadeli velike izgube.

Preiskava.

London, Anglija, 7. januarja. — Tukajšnje časopisje poroča, da se bo moral general Stopford zagovarjati pred vojnim sodiščem, ker je baje zakrivil poraz pri zavzu Suvla.

Nemški vojaki ne bodo šli v Egipt.

Berlin, Nemčija, 7. januarja. — Kakor domnevajo tu, Nemčija ne bo poslala nikarih svojih čet proti Sueskemu prekopu. Turške čete, do gotove meje pod poveljstvom nemških častnikov in preskrbovanje z municijo iz Nemčije, bodo sestavljale silo, ki bo napadla Sueski prekop in Egipt.

Tukajšnja javnost se že nekaj tednov peča samo z vprašanjem napada na Egipt, ki so ga angleški časopisi smešili kot nemogočega. Češ, da Nemci ne bi mogli držati svojih bojnih črt ter obenem poslati dovolj veliko silo proti Sueskemu prekopu in Egiptu.

Zatrjujejo, da imajo Turki že več kakor 1.000.000 mož močno vojsko, ki je pripravljena za ta pohod. V zelo kratkem času bo ta turška vojska prav dobro preskrbljena in oborožena. Bržkone bodo prideleni tej turški armadi nemški častniki, ki so živeli v Egiptu, ter razumejo to deželo in jo poznajo.

KOLEDAR ZA LETO 1916

Je razpredan in bo v kratkem izšel v DRUGEM NATISU. Zato prosimo rojake, ki se naročijo koledar, malo potrpljenja, ker bo izšel drugi natis v FAR DNEVNIH. — Sledeči koledar smo že začeli razpisovati ter ga v prvih dnevih dajemo vsi naročniki. Vsak dan jih oddajamo nekaj tisoč in vsaka družina jih bomo razpisali 15.000.

Objavitelj GLAS NARODA.

Nemška pravila.

Nemška vlada je določila nova pravila za svoje podmorske čolne v Sredozemskem morju.

Washington, D. C., 7. januarja. Nemški poslanec je izročil danes državnemu departmantu sledečo izjavo po navodilu svoje vlade:

1. Nemški podmorski čolni v Sredozemskem morju so dobili že v začetku navodila, da vodijo križarsko vojno proti sovražnim vojnim ladijam le v soglasju z načeli mednarodnega prava, in posebnih maševalnih meril, ki veljajo v pomorskem vojevanju krog angleškega otočja, ne bodo tu uporabljali.

2. Nemški podmorski čolni imajo dovoljenje, da uničujejo sovražne trgovske ladije v Sredozemskem morju — to je, potniške in tovorne ladije, v kolikor ne poskušajo ubežati ali pa se upirajo — šele tedaj, ko so potniki in moštvo že na varnem.

3. Vsi slučajni uničenja sovražnih trgovskih podmorskih čolnov v Sredozemskem morju, pri katerih so zaposleni tudi nemški podmorski čolni, bodo uradno preiskani ter bodo tudi predloženi v pretres rednemu cenilnemu sodišču.

V kolikor so udeleženi pri tem ameriški interesi, bo nemška vlada sporočila uspeh preiskave vladi Združenih držav. Tako se bo zgodilo tudi v slučaju parnika "Persia", če bodo okoliščine pokazale, da je to potrebno. Če pa poveljniki nemških podmorskih čolnov ne bi ubogali danih jim navodil, bodo kaznovani. Poleg tega bo plačala nemška vlada odškodnino za smrt ali za poškodbe, povzročene po potopu parnikov ameriškim državljanom.

Podmorski čolni.

V Washingtonu mislijo, da bo križarje glede podmorskih čolnov arečeno in v zadovoljstvo končana.

Washington, D. C., 7. januarja. Danes je uglasila Nemčija s svojo izjavo nekoliko pot, kako končati zadevo glede potopa angleškega potniškega parnika "Persia" ter se izrazila v tej zadevi skoz svojega poslanika deloma pripravljeno, da bo poravnala nasprotja, če bi morda nastala.

Državni departmant si ni na jasnem, zakaj da je izdal v neansko poslanstvo to izjavo. Nekateri sklepano, da se iz tega razvidi, da na nekak način Nemčija priznava s tem, da je zakrivil nemški, in ne avstrijski podmorski čoln potop parnika "Persia" in da se je zgodilo to dejanje s strani poveljnika podmorskega čolna "proti navodilom vlade", ki jih je bila dala nemška vlada "že od početka".

Drugi smatrajo to izjavo le kot nekako posramilo, da je določila nemška vlada drugačen način bojevanja s podmorskimi čolni v Severnem, kakor pa v Sredozemskem morju.

Domneva se tudi, da je storila Nemčija ta korak le v znak hvalečnosti do Avstrije, da ji pomaga iz težkoč, ki so nastale vsled potopa "Persie". Mislijo, da je tudi Avstrija prevzela odgovornost v slučaju potopa parnika "Ancone", da si jo je potopil bržes nemški čoln, da pa je potopil "Persio" avstrijski čoln in hoče Nemčija prevzeti odgovornost.

Iz tega se jasno razvidi, kako težavno stališče ima zdaj vlada Združenih držav, ker nima nika kih dejstev, ter se mora zanašati edino le na dobro voljo obeh držav, s katerimi ima nasprotja v tem vprašanju.

Kakor pa kaže vse, se bo končala vsa zadeva z zvezi s podmorskimi čolni na miren in zadovoljiv način.

Vlak usmrtil zdravnika.

Altoona, Pa., 7. januarja. Dr. John G. Spangler, zdravnik železnice Pennsylvania Railroad, je bil danes takoj ubit, ko ga je medel nek vlak.

Pri Čartorisku.

Ruski letalci so obstreljevali Černovice. — General Mackensen se bo vrnil na severno bojišče. — 800.000 vojakov in 3500 topov.

London, Anglija, 7. januarja. Iz Bukarešta poročajo, da so ruski letalci že parkrat obstreljevali kolodvor v Černovicah. Rusom se je posrečilo zavzeti dve vrsti avstrijskih strelnih jarkov pri Boranau, ki je oddaljen le nekaj milj od Černovic.

Z ozirom na velike ruske uspehe, ni Avstrijcem in Nemcem kazalo drugega kakor odpoklicati generala Mackensena z Balkana. Mackensen bo prevzel poveljstvo nad nemškim desnim krilom v Galiciji in Voliniji. Če se umeša še Rumunska v vojno in se pridruži zaveznikom, ne more Rusov nobena sila zadržati, da bi ne prišli v Ogrsko nižino.

Petrograd, Rusija, 7. januarja. Boji v bližini rumunske meje se še vedno nadaljujejo. Najhušja bitka divja na fronti proti Tarnopolu. Te bitke se udeležuje 800 tisoč oseb in 3500 topov. Ormenje topov se sliši v Kijev.

Nekatera poročila pravijo, da so se Rusi pri Pripetu nekoliko umaknili.

Berlin, Nemčija, 7. januarja. — Rusi so bili pred par dnevi zavzeli pokopališče severno od Čartoriska, večeraj so se pa morali umakniti, ker niso zamogli vzdržati našega napada. — V splošnem se ni položaj čisto nič izpremenil.

Petrograd, Rusija, 7. januarja. Danes je bilo tukaj sledeče uradno razglašeno:

V bližini Rige so Nemci z vsjo silo navalili na nas, pa nas niso mogli pregnati iz naših postojank. Bitka je trajala dva dni neprenehoma.

Ruske čete so zavzele mesto Čartorisk in nekaj višin, ki so zanje izvanredno velike važnosti. Vjeli so tudi tri častnike in preko sto mož ter zaplenili precej vojnega materijala.

Severno od Černovic se situacija ni veliko izpremenila.

Pozor, pošijatelji denarja!

Denarne pošiljave v Avstrijo, bodemo sprejemali kljub vojni Italiji, pošta gre nemotljeno preko HOLLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljave ne bi plačujejo v južni TIROLSKI, v GORIŠKEM, DALMAVOLJI in de loma v PRIMORJU. — Za de ISTRE, KRANJSKO vso in enakopodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakov v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in isplačevanje dva dni tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Ob tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo s njegovim naslovom.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in osebo, kateri se ima isplačati.

Cene:

K.	\$	K.	\$
5....	85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.50
15....	2.20	140....	18.80
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	135.00

Ker se ozna sedaj jako opomna ajava, naj vojaki vedno gledajo na naš oglas.
TVEKA FRANK SAKNER,
49 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velik štrajk.

RAZJARJENI VSLED NASTOPA POLICIJE, SO ZAŽGALI JEKLARSKI DELAVCI V YOUNGSTOWN O., MNOGO POSLOPIJ. — VELIKA ŠKODA. — TRIJE UBITI, 19 RANJENIH. — KOMPANJI PRIHAJAJO NA POMOČ TRIJE POLKI MILICIJE.

Youngstown, O., 8. decembra. — Sinoči so bili ubiti v vzhodnjem Youngstownu, ki so ga zažgali štrajkarji iz tukajšnjih jeklarn, trije možje, devetnajst oseb pa je bilo ranjenih, med njimi štirje zelo nevarno.

Zgodaj zvečer je poslal guvernener Willis na lice mesta dva regimanta, o polnoči pa, ko je grozila celemu mestu nevarnost uničenja, je poklical na pomoč še tretji regiment milicije. Baje so določili iz mesta Columbus dve stotnji rednega vojaštva, da zatre vstajo in požigane v vzhodnem Youngstownu.

Dva delavca sta bila ubita pri nekem boju v nekem salonu. O polnoči je bilo požganih šest mestnih blokov, in pri tem povzročena škoda znaša kakih \$800.000. Poroča se, da so štrajkarji vzeli 500 funtov dinamita ter podminirali več hiš.

Pravijo, da so nastali nemiri kot posledica štrajka delavcev v tovarni The Republic Iron and Steel Company, ki je začel pred tednom dni ter se razširil tudi v druge naprave. Delavci so baje zahtevali 25 centov na uro, kompanije pa so hotele dati le 19 in pol do 22 c. na uro.

Ob šestih zvečer, ko se neha delo v tovarnah, se je zbrala kakih 1.200 glav broječa množica pred uходом tovarne Youngstown Sheet and Tube Company. Delavcev, ki so odhajali iz tovarne od dela, štrajkarji niso napadli. Tovarniški detektivi in privatni stražniki so odhajajoče delavce branili pred morebitnim napadom s strani štrajkarjev. Na čelu teh stražnikov je bil neki J. M. Woltz, ki je ustrelil med štrajkarje, nakar so stražniki oddali celo salvo. Dvajset delavcev se je zgrudilo na tla in med njimi mnogo smrtonovarno ranjenih. Drugi so bili za nekaj časa neodločni, kaj storiti ter so začeli metati kamenje, nato pa so se spustili v beg.

Poročila se ne strinjajo, kako se je začelo streljanje in kdo je zakrivil veliko nesrečo. Eno poročilo pravi, da je nekdo od razjarjenih štrajkarjev vrigel kamen v kompanijske stražnike, nakar so ti začeli streljati med delavce. Druga poročila pa trdijo nasprotno, da so se obnašali stankujoči delavci sicer neprijazno in jezno napram tovarniškim delavcem in stražnikom, da pa jim niso storili nič žalega.

Med ranjenimi sta tudi dve ženski. Ena je smrtno ranjena ter niso mogli še dognati njene identitete. Obe ženski sta se nahajali baje v bližini tovarne ter sta z drugimi ženskami in otroci opazovali prizore.

Vsled streljanja, ki je zahtevalo svoje žrtve, so postali stankujoči delavci potem tako razjarjeni, da so začeli požigati po mestu ter uničevati razne zaloge. Na pomoč so prišli gasilci iz raznih krajev. Požar je grozil, da bo uničil celo mesto. Skoro ves trgovski del mesta je uničen.

Nekaj oseb je bilo zaprtih, stražilo jih je mnogo stražnikov, ker se je hotela pred jetnišnico nabrati velika množica, da bi jih rešila.

Ker je v Youngstownu in okolici mnogo Hrvatov in Slovencev, so med ranjenimi morda tudi nekateri Slovenci. Tako se more sklepati tudi iz imen, ki jih navajajo razna poročila.

Župan Carroll Thornton je dal vsem salonerjem v mestu navodila, da ne smejo otvoriti v soboto svojih prostorov. Saloni bodo ostali bržkone zaprti potem do nedoločenega časa.

Med ranjenimi je mnogo tako resno ranjenih, da bodo morda še umrli. Zatrjuje se tudi, da so delavci sami odnesli nekaj trupel, ki jih hoče policija dobiti.

Štrajkarji so zagrozili, da bodo s 500 funti dinamita, ki so ga dobili pozno v noč sinoči, razstrelili vse, če bodo postopali z njimi na grd način. Dinamit so dobili stankarji v zalogi nekega podjetnika, in sicer v nekem železniškem vozu, kjer je imel razstreljivo začasno spravljeno.

Beg francoskega parnika pred podmorskimi čolni.

Marselles, Francija, 7. januarja. — Danes je prišel v tukajšnje pristanišče nek drugi francoski parnik, "Neiman", ki je bežal dolgo časa pred nekim podmorskim čolnom v Sredozemskem morju. Temu parniku se je godilo podobno, kakor parniku "Karnak", ki je pribežal večeraj v tukajšnje pristanišče, samo, da da je bil parnik "Neiman" obstreljevan dolgo časa od podmorskega čolna. — Podmorski čoln je izstrelil na parnik kakih sto strelcov, ki pa so bili vsi prekratki.

Skoz daljnogleda se je razločno moglo videti na krovu podmorskega čolna zbrano moštvo in dva brzostrelna topova.

Potop angleškega podmorskega čolna ob nizozemski obali.

London, Anglija, 7. januarja. Včeraj se je potopil nek angleški podmorski čoln pri nizozemskem otoku Texel ob obali. Nizozemska križarka "Noord Brabant" je rešila vse moštvo.

Otok Texel je največji med frizijsko otočno skupino ob nizozemski obali. Poročilo še pristavlja, da so izkrcali rešeno moštvo v pristanišču Helder.

BOJAKI POZORI

Ker nam letos nikakor ni moglo dobiti PRATIK in starega kraja, opozarjamo vse cenjene rojake in rojakinje, da naj pridno naročijo naš Koledar.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 94, Willock, Pa. I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 622, Forest City, Pa. II. podpredsednik: LOUIS TAUCHEAR, Box 886, Rock Springs, Wyo. Tajnik: JOHN TELBAN, Box 107, Forest City, Pa. II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa. Stajalnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa. Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAO PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa. I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa. II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 706, Conemaugh, Pa. III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

FOROŽNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans. I. poročnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans. II. poročnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., E. F. D. 1, Griggs Field, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, E. F. D. No 2, Box 113, Bridgeport, O. I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa. II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 107, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

SUSPENDIRANI ČLANI:

- pri postaji štev. 2 Jakob Krolf 6057, Peter Jenko 3465, pri postaji štev. 3 Mihael Lužovec 7990, Andrej Meže 8790; pri postaji štev. 4 Anton Vozel 5429; pri postaji štev. 6 Frank Gašpari 100, Frank Garvas 8029, John Use-ničnik 7234; pri postaji štev. 9 Josef Močnik 8889; pri postaji štev. 13 Alojz Grile 6170, Ignac Carne 5658, Josef Mihel-čič 2548, John Cudar 5412, Frank Masel 806; pri postaji štev. 14 Frank Kastele 8742, Mihael Vodišek 534, Frank Frkar 9316; pri postaji štev. 19 Nik Turkalj 5593, Frank Strojnik 9042, Štefan Štu-čin 692, Helena Turkalj 797; pri postaji štev. 21 Anton Bombač 3560; pri postaji štev. 22 Marko Sijanec 4950, Jernej Oblak 6912; pri postaji štev. 23 Karel Vertovešek 4446; pri postaji štev. 25 John Bombač 2942, John Povshe 1388; pri postaji štev. 27 Anton Radi 5656, Alojz Radi 7005, Mihael Zem-lak 1862, Frank Mole 2585; pri postaji štev. 28 Rok Fundok 6001, Štefan Kos 5616; pri postaji štev. 29 Andrej Bergant 8175; pri postaji štev. 31 Steve Švajgar 8984, Frank Kreus 6850; pri postaji štev. 37 Anton Tomšič 2369; pri postaji štev. 41 Jakob Kosmač 8649, Max Ostrelič 8158, Vincenc Vrankar 8315; pri postaji štev. 42 Frank Pogačar 6472, Anton Rupar 3745, Nik Klu-čevšek 4748, Mary Rupar 228; pri postaji štev. 46 Paul Mijič 2915; pri postaji štev. 47 Frank Božič 1896, John Homer 2824, Matija Roc-pan 6368, Terezija Božič 400; pri postaji štev. 51 J. Seme 1800, Katarina Mišmaš 737; pri postaji štev. 56 John Jerman 7671; pri postaji štev. 66 Ivan Karol 8133; pri postaji štev. 67 John Vidie 4051; pri postaji štev. 70 Blaž Korn 7196, Ivan Štebe 8413; pri postaji štev. 71 Josef Šušteršič 9086; pri postaji štev. 79 Joe Fajdiga 8400; pri postaji štev. 81 John Jereb 1707, Frank Laurič 8711; pri postaji štev. 92 John Pogačnik 5657, Martin Knes 4162, Frank Sa-labir 9100, Josef Paver 1479, Halena Paver 135.

ODSTOPILI ČLANI:

- pri postaji štev. 23 Josef Usman 3208; pri postaji štev. 39 Matevž Peternel 2440, Marija Peternel 197; pri postaji štev. 42 Tom Majnik 3809, Anton Dolenc 4412, John Žu-mer 4858, Marija Majnik 831; pri postaji štev. 64 Anton Sirca 7361, Frank Marolt 8861; pri postaji štev. 79 Joe Sakšek 5827; pri postaji štev. 81 Martin Persina 9073, Martin Persina 6703, Josefa Persina 708, Mary Dolmovič 959;

ČRTANI ČLANI:

- pri postaji štev. 2 Anton Ferlič 4261; pri postaji štev. 6 John Kalingar 9004; pri postaji štev. 7 Terezija Vogelmur 62; pri postaji štev. 14 Joe Klis 8661, Joe Cvelbar 6269, Štefan Žilovec 8166; pri postaji štev. 26 Frank Erjavec 6441, Ludvik Brezar 7305, Pavel Proust 8838; Ivana Erjavec 827; pri postaji štev. 30 Ignac Lužar 7008; pri postaji štev. 35 Frank Prah 7762, Angele Viktori 8770; pri postaji štev. 37 Anton Gogliardo 4135; pri postaji štev. 41 Frank Benedičič 3495; pri postaji štev. 44 Louis Korošec 720, Frank Lipovšek 2303; pri postaji štev. 46 Frank Štemplar 8901; pri postaji štev. 50 Frank Lužar 878; pri postaji štev. 54 Josef Sever 7569; pri postaji štev. 55 Frank Kušar 9071; pri postaji štev. 92 Josef Klincan 7655.

SUSPENDIRANI ČLANI:

- pri postaji štev. 44 Rudolf Blažič 2712, Karol Zafuta 4554, John Or-žen 2485, Frank Lipovec 6157, John Mohorič 311.

UMRLI ČLANI:

- 1793 Louis Suhodelc, član postaje štev. 30 v Eveleth, Minn.; vzrok smrti: Pneumonia; zavarovan za \$500.00; 8895 Ivan Kaplan, član postaje štev. 41 v Mulbery, Kans; vzrok smr-ti: Nepliritis; zavarovan za \$500.00; 7787 Frank Komata, član postaje štev. 46 v Penn Sta., Pa.; vzrok smr-ti: Typhoid Fever; zavarovan za \$500.00; 764 Barbara Umalac, članica postaje štev. 70 v Gilbert, Minn; vzrok smrti: Porod; zavarovana za \$500.00; 3515 Ciril Skufca, član postaje štev. 33 v Cleveland, O., vzrok smrti: Pneumonia. Se je izplačalo \$75.00. S bratjakim pozdravom vsem članom in članicam! John Telban, glavni tajnik.

Avstrijski 36-centimetrski top.

POROČILO ZA MESECE DECEMBER.

Table with columns: Štev., Dohodki, Izdatki, Štev., Dohodki, Izdatki. It lists financial data for 48 entries, ending with a total of 3,826.28 and 3,598.50.

Iz tega izkaza je razvidno, daje za mesec december 1915 \$227.78 preostanka. Počakati moramo kako bo meseca januarja 1916. — Ako bode primanjkljaj, ne bo kazalo drugega kakor da bomo morali asesment za bolniško podporo stalno urediti. Asesment bo moral skoraj gotovo znašati 75 centov. O tem se bo razpravljalo tudi pri reviziji.

S sobratiskim pozdravom vsem članom in članicam!

Ivan Telban, tajnik.

V Sandžaku.

Ime "Sandžak" je le nekaka mednarodno politična kretacija za okrožje Novi Pazar. Beseda sama je le turška označba za "okrožje"; vsaka turška provinca — vilajet" je namreč razdeljena v okrožja (sandžake), in ta zopet v okraje (kaze). Ker pa je igralo novopazarsko okrožje v politični zgodovini zadnjih desetletij posebno vlogo, se je udomačila beseda "sandžak" kot specialna označba za novopazarski sandžak.

Do l. 1817. je bilo novopazarsko okrožje samostojni pašalik, to je provinca, kateri je gospo- doval neposredno od Carigrada odvisen paš. Omenjenega leta so združili Turki ta pašalik z Bosno, leta 1877. pa so ga prideli-li kosovski vilajetu.

V okupacijski dobi so imele avstrijske čete v Sandžaku gar-nizijsko pravico in glavna avstrij-ska posadka se je nahajala v Plevlju; uprava pa je bila turš-ka in poleg našega vojaštva so se nahajale v posameznih mestih Sandžaka tudi turške garnizije. Leta 1912. je pripadel Sandžak Srbiji in Črni gori.

V turških časih je bilo razde- ljeno novopazarsko okrožje na 9 okrajev, in sicer: Novipazar, Mi-trovia, Trgoviste, Bjelopolje, Berane, Nova varoš, Prijepolje, Kolašin in Plevlje. Mesto Novi Pazar leži v prija-zni kotlini ob izlivu Jošanice v Raško. Notranje mesto ima pre- ceje lepih hiš, postranske ulice pa so še povsem turške — neštete,

majhne kolibe. Koliko je prebi- vancev, je negotovo.

V turških časih so jih nekater- šteli do 20.000, pa tudi le 10.000. Prebivalci so Srbi krščanske in muslimanske vere, Albanci in ži-dje, občasni jezik je predvsem srbski, akoravno je živel "raja" v turških časih v skrajni bedi. — Premožnejši sloji so bili izključ- no Muslimani, ki sicer govore srbskohrvatski, pa odklanjajo vsako skupnost s krščanskimi Sr- bi — kakor sploh na celem zapa-dnem Balkanu — in pa Albanci (Arbanasi). Za turških časov s kristjani niso smeli beliti svojih koč in politično niso igrali nika- ke vloge.

Novi Pazar je bil sedež turške- ga "kajmakana", sedaj srbske- ga okružnega načelnika". Zgo- dovinca mesta je stara. Sredi me- sta stoji tri kule, ostanki staro- trdnjave srbskih carjev. V seda- njem veku in še pozneje se je na- hajala v Novem Pazaru kolonija dubrovniških trgovcev, ki so iz- važati zlasti volno, kože in vosek ter prevažali iz Soluna po Sand- žaku kolonialno robo v Bosno, na Hrvatsko in v Dalmacijo.

Ime Novi Pazar pa ni staro. — Mesto se je imenovalo popreje Raša in je bilo prestolnica srbs- kih županov. Tu so gospodovali Nemanjići, ki so zgradili v okoli- ci več cerkev in samostanov; v prastari cerkvi sv. Petra in Pav- la pol ure nad mestom je bil kr- ščen Stjepan Nemanja, blizu se nahaja tudi samostan "Gjurgjevi stupovi" z lepimi štirimi freska- mi, tri ure na zapad je samostan Sopoćani in v Deševem polju se

nahajajo razvaline in narodnih pesni znanega mesta Deževa.

Mitrovica je najbolj vzhodno ležeče mesto nekdanjega bosan- skega vilajeta, ter je posebno va- žno kot iztočišče železnice, ki vo- di na Solun. Mitrovica leži ob re- ki Ibar v lepi rodovitni ravnini. Sjenica je malo mesto na viso- ki planoti istega imena, ki ji pra- vijo domačini tudi "Stari vlah". V Sjenici je sezidal Črni Jurij močno trdnjavo, spoznavši stra- tegično važnost tega blizu izliva Jape in Jablanice in Uvae ležeče- ga kraja.

Nova Varoš v dolini potoka Ti- kva leži na pobočju strmega go- rovja ter je izpostavljena vetru in mrazu.

Prijepolje je precej veliko me- sto ob izlivu Mileševa v Lim na prostrani ravnini, katero obdaja visoko gorovje Zlatara, Ikonovca in Kosavine. Uro od mesta se dvi- ga samostan Mileševa, imenovan "Srbska lavra". Ustanovil ga je kralj Vladislav, vnuk Stjepana Nemanje. L. 1237. so shranili v tem samostanu kosti srbskega a- postola sv. Save. Zahumski voj- vode, ki so po kosovski bitki za- sledili to pokrajino so si naredi- ime "čuvarji groba svetega Sa- ve", pozneje "Hereci sv. Save" in svojo zemljo "Heregovino". V Mileševu se je kronal bosanski ban Tvrdko I. 1376. za bosanske- ga in srbskega kralja. Kost sv. Save so počivali v Mileševu do l. 1595. Sinanpaša jih je dal od- straniti in pozneje javno sežgati na Vračaru pred Belgradom.

Bjelopolje na Limu je še danes obdano od lepega trdjavskega zi- du. Kolašin ob reki Tari, 12 ur od Foče je stara trdnjava. Poleg imenovitih mest zaslu- žijo, da se jih radi njihove stra- tegične ali pa zgodovinske važno- sti omeni še nekateri drugi kra- ji. Zapadno Mitrovice se nahajajo razvaline starega grada Zvečan. Tu je zaprl car Dušan Silno svo- jega očeta ter ga dal pozneje za- dušiti (1334.) S Zvečan grada je videti na sever visoko Kopaonik planino, proti jugu pa celo Ko- sovo polje.

Banjska je stara trdnjava ob cesti Mitrovica Novi Pazar, prav- zaprav utrjen samostan s staro cerkvijo, zgrajeno od kralja Mi- lutina. Blizu Banjske, o kateri peva tudi narodna pesem, se na- hajajo vrelci mineralnih vod. — Pri Banski je porazil I. 1832. Ma- mut paša bosanske vstaje.

Nedaleč Prijepora se nahajajo razvaline grada Hisardžika, o ka- terem pravi pesem, da ga je zgra- dila "prokleta Jerina", žena Ju- rija Brankovića. Na gori Borju med Limom in Uvcem se dviga glasoviti samostan Banja; imenu- je se tudi Toplice, ker izvira bli- zu samostana močan topel vrelce. V septembru je tu vsako leto ve- liko "proštenje". Iz Bosne in iz drugih pravoslavniških dežel prihaj- ju tu sem romarji, ki ne le mo- ljijo temveč se tudi kopajo v — "čudodelnem vrelcu".

Sandžak je lepa dežela. Smo- trenno, kulturno in gospodarsko delo jo bo znatno povzdignilo in trgovina ji prinese bogastva, kaj- ti še vedno čakajo doline novo- pazarskega sandžaka, da zapiha po njih lokomotiva, ki bo vezale naše jugovzhodne južne dežele s Solunom.

Konzerve pred 1600 leti.

V današnji vojni so konzerve zelo izdaten pripomoček za pre- hranitve armade. — Toda če kdo misli, da so konzerve iznajdba novejšega časa, se jako moti. Že v letu 288. so rimski vojski ime- li grah v konzervah, kakor po- roča grški pisatelj Sinesij iz A- lekzandrije.

Begunec.

Spisal France Bevč.

— No, no, no, — je miril debel glas okroglega gospoda, ki se je trudil, da bi se udomačil v tes- nem kotu, ki je bil zanj navsezad- nje le pretesen, preskromen, pre- taj, sploh z vsemi tistimi pogre- ški, ki človeka boljjo, kadar se mora zadovoljiti s čim po sili.

— No, no, no! Sredi prostora je stal starec, brez las in zob, meglenih oči, u- pognjen; hotel je nekaj dopove- dati s suhima rokama in sploh z vsem telesom, z zadnjim izrazom obraza, kot bi vedel, da je nje- gov jezik nezmožen, nejasen in lajajoč.

— Kakšna hiša je to? Kje je 'za- jec', da si sezujem čevlje? Kje je 'zajec'? Saj še klopi ni in 'zajec' bi moral biti pod kloppo.

— No, no, no! — je momljalo iz kota.

— Saj vam sezujem čevlje jaz! — se je ponudila ženska.

— Ti? Ali 'zajec' bi vendarle moral biti Saj ni treba se- vati, ampak 'zajec' bi moral bi- ti Na stranišču se dila zib- lje pod nogami dila

— No, no, no! — Kje pa je žebelj, da najj obesim palico? Kje je žebelj za vrati? Za vrati bi moral biti žeb- elj.

— Vaša palica nima kljuke. ... Tisto s kljuko 'ste pozabili doma, — se je oglasil nekdo.

— Pozabil? Ali sem imel časa pozabiti? Ampak žebelj bi moral vendarle biti Žebelj

— No, no, no! — Žegnana voda kje pa je žegnana voda? Ali je za vrati? Ali smo Turki? Ali je to hiša? ... Bog, ali je to hiša?

Starec se je tresel in njegov glas je bil bolj in bolj žalosten: cel dan je stikal brez miru o- krog po prostoru in molčal do te- ga trenutka.

— In ščurki so tu, pajki, muke. Vsak trenutek sede kakšna žival za vrat

— Ščurkov ni! — je dejal ti- sti nekdo kakor prvič.

— So! So! Odprite vrata! E- den je zmet pod tečajnikom. To- rej so tudi drugi tudi In kje je moja postelja? Ali bom tam na blazini na tleh?

— No, no, no! — Tiho bodite, — je dejala ženska. — Pripravili vam bomo klopo in 'zajca', zabili žebelj, pritrili desko, obesili za vrata žegnaneček, polovili ščurke, na- pravili postelj

— Ne! Ne! Saj me ne razume- te! Zakaj ste me pripeljali tu sem? Zakaj od doma tu sem? ...

Približal se je stolu, ustnice so se mu tresle.

— Ker je vojna. Vsi smo mor- ali

— Ne, ne! Ne to! Zakaj ste me pripeljali? Peljite me nazaj!

— Ni mogoče! — Ni mogoče!

Starec je jokal s čudno skriv- ljenimi usti, solze so mu polzele čez strnišče razoranih lic. Njegov jok je bil jok otroka, ki je izgu- bil nekaj lepega.

— No, no, no! — Domov! Domov!

Zbrali so se okrog njega in ga tolažili, obetali mu, bodrili ga, dokazovali, opisovali on pa ni razumel ničesar razven svo- jega hrepenenja in solz: — Domov! Domov!

Iz kota pa se je glasil, kot v — spremljevanje, resni, debeli glas: — No, no, no!

Razne zanimivosti.

Ponesrečena letala.

Iz Lyons poročajo, da je na le- tališču v Broye padlo na tla dvo- krilno letalo, v katerem sta bila poročnik Candron, brat zgraditel- ja inženirja Candrona, in stroje- vodja. Oba sta se ubila.

Tatvina na železnici.

Na železnici v Marmarossziget je bil juvelirju Emanuelu Mayer- hoferju iz vagona 2. razreda ukra- den ročni kovčeg, v katerem je bil prstanov, uhanov in drugih dragocenosti v vrednosti 80.000 kron.

Zločin ali nesreča.

Tovarnar Rosenthal iz Temešva- ra je prišel na Dunaj kasirat 50 tisoč kron. Odkar je prejel denar, — i nobenega sledu več o njem in se ne ve, ali se mu je primerila kakšna nesreča, ali je postal žrtev kakšnega zločina.

Bolgari so vpleni, kakor poroča "P. L." po "Bal- kanski Pošti", tudi srbsko kra- ljevsko krono. Našli so jo baje v nekem avtomobilu. Srbska kra- ljevska krona nima historične vrednosti. Napraviti jo je dal še le sedanji kralj Peter ob priliki svojega kronanja leta 1914.

Nemčija želi skleniti separaten mir.

London, Anglija, 7. januarja. Grof Okuma, japonski ministrski predsednik je rekel nekemu časni- karskemu poročevalcu, da hoče skleniti Nemčija z Rusijo in Ja- ponsko separaten mir.

Koliko je resnice na tem, se dosedaj še ni dalo dognati.

Nemčija ima bolnišnico za ranje- ne pse.

Berlin, Nemčija, 7. januarja. — Psi, ki so v armadni bolniški služ- bi, so dobili v Jeni svojo lastno bolnišnico in jih zdravijo tam že mnogo, ki so bili ranjeni v svoji službi, ali pa če so drugače bolni. Praviijo, da so tekom vojne re- šili psi že 3000 ranjenecv, ki bi bili drugače poginili.

Največja ameriška bojna ladija v New Yorku.

Semkaj je priplula največja a- meriška bojna ladija "Oklahoma" ter se nastanila v brooklynškem vladnem mornariškem pristanišču. Po reki so ji pomagali vlačilni čol- ta dreadnought, ki je največji v ameriški bojni mornarici, je pri- šel v to pristanišče šele prvokrat. "Oklahoma" je bila sezidana v Camdnu, N. J., in sicer od tvr- ke New York Shipbuilding Com- pany. Zlaj se pripravljaja, da se u- deleži poskusov, v kateri se bo vlada odločila, če je dobra vojna ladija ali ne.

Vstaja na Kitajskem.

Peking, Kitajska, 7. januarja. Uradno so priznali, danes, da se je razširila vstaja že skoro po celi provinci Junan.

Že dva dni so bile prekinjene skoro vse zveze s provinco Junan. Praviijo, da znaša število vstašev okrog 50.000 mož.

Vlada je nasvetovala, da naj se umaknejo inozemski misijonarji iz province Sečuen, ki meji na provinco Junan, ker se boje, da se ne bi zanesla vstaja tudi tja.

Angleški podmorski čoln v Zla- tem rogu.

Atene, Grška, 7. januarja. — Kakor zatrjuje neko poročilo iz Carigrada, se je posrečilo nekemu angleškemu podmorskemu čolnu, da je prišel iz Marmarskega mor- ja in Bospora v zaliv Zlatega ro- ga, kjer je napadel nek arzenal, ki stopi na Perski strani Zlatega roga.

Podmorski čoln je napravil pre- cejšnjo škodo ter se je vsled tega pojavila panika in strah med de- lavci in stanovalci v dotični okoli- ci.

Begunka iz Liera.

Že večkrat kot kandidatinja za možitev propadla Nizozemka je sklenila kot junakinja begunske drame priti do moža. Z belgijski- mi barvami na bluzi je prišla v klub boljše situiranih belgijskih beguncev ter jim v dobri franco- ščini deklarirala svoje doživlja- je, odkar je bila pobežnila iz Lier- ra. Dosegla je že skoraj svoj na- men ter si prilagala že ženina, ki je hotel z njo deliti bedo begun- stva. Toda pravi čas, predno sta rekla "da", se je našel "nazna- nec", ki je vedel za precej burno preteklost "begunke iz Lierra."

Za kratek čas.

Kdo ima prav?

Kolarjev oča je prišel nekoč v mesto in na kolodvoru ogledoval avtomat; ko si ga je ogledaval, pravi sam sebi: — "Mene hočete? Nisem tako ne- umen, da bi tu notri vrgel nikelj, jaz hočem preje videti, kaj bom dobil zanj!"

Mestni škric je poslušal Kolar- jevega očeta in ponosno šel k av- tomatu ter v njega vrgel nikelj, vlekcl za gumb, a nič ni ven padlo.

"K vragu, to je prevara, naj- brže za bedake z deželo!" "Hoho", se je smejal Kolarjev oče, "da za bedake, toda na lim se je vsedel mestni bedak, kaj ne, mladi gospod?"

Naj poslušni.

Soproga: "Ti si brezsrčen člo- vek! Jaz menim, ako umrjem, niti mojega groba ne boš obiskal." Soprog: "Najpreje poskusi in potem govori!"

Jugoslovanska Katol. Jednota

Viktorportrana dne 24. januarja 1901 v drzavi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI

Vodrednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way on boat dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barbours Ohio.

VEROVNI ZDRAVNIKI

Dr. MARTIN IVECO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Bardonia, Pa.

POMOŽNI ODBOR

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 2, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, Stev. 2, Ely Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, Stev. 114, Ely Minn.

Vsi dopisi, tikažiči se uradnih sedev, kakor tudi denarna pošiljstva, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Boji.

F. S. Finžgar.

(Nadaljevanje).

Ko je stopil v župnišče, se je ustrašil. V veži pred pisarno je sedelo in čakalo pet žensk. France je bil v toliki zadregi, da je plašen obstal za durmi in se odkril.

"No, Matie, ali si tudi prišel podporo?" Matie bi bil zaklet in položil de setak na mizo, če bi se bil mogel izmuzniti.

"To je le za ženske", je spraviil počasi iz sebe, se pokrtil, ko se je toliko zavedel, da je napravil neumnost in snel klobuk če v veži.

"A, kaj, nič bi se ne branil denarja tudi ti ne", se je oglasila Dolinka. "Si preveč volk nanj."

"France je godrnjal, da je vse pošteno prištedil, če kaj ima, in je medtem počasi sedež prav v zadnjem kotu veže za omaro.

Vrata v pisarno so se odprla, ženska je prišla iz sobe z zglavstvenim polom, za njo se je pokazal župnik in velel:

"Le kar naprej!" Dasi se je France stiskal za omaro, ga je župnik vseeno opazil.

"Kaj pa ti, France?" "Naj le te opraviho po vrsti. — Najak bi rad govoril z Vami."

"Oklie ho postavil", se je vmesala jeziva Franceja. "Av", se je nasmejal župnik in se vrnil v pisarno.

"Saj ni res", je hitel France in ježno pogledal žensko. "I no kaj zato, če bi jih. Čas ti je!" je govorila Franceja.

"E, France je navihaneec. Počaka, da mine vojna, potem si poišče kako bogato vdovo", je razlagala Dolinka.

"Tebe ne pobaram in Franceje tudi ne, da veta", je od jeze postal grob. In vzdajaje bolj je bil prepričan, da vse vidijo njegove misli in da ga samo zaradi France zbadajo. Kakor na trnju je presedel, odgovarjal ženskam zadirno in se globoko oddahnil, ko je šla zadnja v pisarno.

"France, sedaj pa le sem. Same prošnje delam. Ti mi boš vendar kaj drugega povedal", je povabil župnik Matie, ko je odšla zadnja prosilka.

"Franceu je bilo nerodno. "Vidijo naj ne zamerijo", je začel okorno, "jaz prihajam tudi zavoljo prošnje."

"Zavoljo kakšne? Sedi in povej!" Župnik je sedel k pisalniku. Francec je potipal z roko po stolu in tudi sedel.

"Zavoljo Jančarja prihajam." "Da bi ga oprostili, kaj ne", je povzel naglo župnik. "Nemogoče! Nikogar ne oprostite."

Matie se je jezil in bi se bil rajsi ugriznil v jezik, kakor da je moral povedati, da je prišel le zaradi France.

"Vidiš, kako sem se previdno skrival za Jančarja, pa me je možkoj izbezel na dan", je mislil in rekel glasno:

"To vse pravi: prišel sem, ker me je Jančar naprosil, da bi preskrbel za France, za njo", je nalo popravil, "za ženo, podpolo. Če je kaj upanja."

"Za Jančarico, seveda! Ta naj prosil! Gotovo dobi!" Župnik je segel po debeli knjigi in začel listati po njej.

"Koliko je številka pri Jančarju?" "Sedem, gospod." "Aha, tukaj je." Takoj je začel pisati zglasitvenopolom.

"Ali ima Jančarica kaj dolga?" "Dva tisoč", je rekel. "Ali goldinarjev?" "Goldinarjev", je potrjeval Matie.

"Tako, sedaj je prošnja narejena. Tukaj-le sem naj se Jančarica podpisuje — saj zna pisati?" "Dobro."

"Torej tukaj spodaj, potem najnese polo k županu, da jo še on podpisuje in pošlje na glavarstvo." "Če bi jo jaz nesel, saj samcar ne utegne, ali bi bilo vseeno veljavno?"

"Vseeno!" Župnik je zganil polo in jo dal Matiecu. "Kako kaj delate v ljubih?" Francec, ti labko kaj pomagáš, ko si tak korenjak."

"Pomagam. Jančarici sem vse omlatil na gepelj." "To je lepo, Francec." "Me je Blaž naprosil", je vmes tiščal Matie Blaža naprej, da je skrivaj Francec.

"Le daj in pomagaj še vnaprej." "O, saj bom, gospod. — Kolkosem dolžan?" je spravil Matie prošnjo skrbno v žep.

Župnik je potrkal Francec po ramenu: "Ti pomagaš z gepeljnom in sem prepričan, da nisi nič zaračunal ali kaj malega."

"Nič, tudi vinarja ne in ga ne bom." "Torej, Bog daj, da veniko dobi sirota. Z Bogom, Francec!"

Matie je bil fako vesel samega sebe, vesel župnika, prošnje in celega sveta, da je šel zoper vse zvoje navade na delavnik v kremo in se pomudil do mraka. Nato je romal s prošnjo proti domu, pa ne domov — ampak k Franci iskat podpisa. "Poglej, kar vsa pota kažejo k njej", ga je nekoliko vinskakega obletavala skušnjava in vsa srečen je pritiskal prošnjo z lakotjo k sebi.

Ko je vae razložil Franci, se ta ni več upirala in je podpisala. Matie je bil hruševce in pozabil, da ni doma na Kozjem hribu, dokler ga ni opozorila Francec. Zoper navado ji je segel v roko, jo pogledal s takim pogledom, da so Franci se v temi žarele njegove oči in se jih je veselila in se jih je bala.

Avstrijci imajo pripravljene velike skale, da jih bodo spustili v dolino, po kateri prodirajo Italijani.

"In zaradi stelje sem mislil, da bi se danes domnila", je še enkrat poizkusil Matie. "Ah, kaj stelja! Blaža mi daje nazaj!" Prijela je Janezka za roko in odšla v kamro.

Draga žena!

Najprej te lepo pozdravljaj, tebe in otroke in teto Uršo, ter ti naznanjam, da sem določen za naprej. Poju-trišnjem gremo. Pridi koj v Ljubljano, da te še enkrat vidim. Bog ve, če se ne bova zadnjikrat videla.

Tvoj Blaž.

Ta dopisnico je ležala na mizi pred Franco, ki je gledala na pratiko in desetih in dvajsetih stela in iskala tisti pojutrušnji dan, ko je vstopil Matie, da ji vesel razodene, kako je oddal prošnjo pri županu in da je šla takoj na glavarstvo.

Francec ga je pogledala za hip izpod čela in se ni ganila, Matie se je prestrašil lastnega veselega hrupa in je obstal sredi hiše. Obasta pomolčala.

"Zamudila sem ga", je nato vzdihnila Jančarica, — pokazala Francecu karto in zaihtela.

Francec je slokoval počasi in obracel dopisnico proti oknu. "Zamudila? Zakaj?" je vprašal in držal list z obema rokama.

"O, Marija, ali si neroden! Pogledaj na dan!" Porinila je pratiko po mizi in pritiskala s prstom: "Tu je pisal, vidiš eden, dva-tri — tu je šel naprej in danes je že peti dan, ko sem dobila."

"Uh, ta pošta", — je bil jezen Francec in je položil karto na mizo — "Saj veš, kako smo v hribih. Za štirinajst dni zadaj!"

Francec je sedel na klop, dalec od mize, Francec pa se je naslonila na dlani in je jokala. Matie ni vedel, kaj bi. Presedal se je na klopi, pokušajeval, popravil si klobuk, da je izpod njega pogledoval jokajočo ženo.

"Pa nikar ne jokaj, Francec, ko se ne da pomagati!" "Kaj ti več — takle — takle — samec. — Oh, moj Blaž!"

Sedaj je sklonila glavo na mizo in je jokala glasneje. Franceceta je bolel ta jok, da mu se prihajalo grenko v grlo. V hišo so prišli otroci, ki so strmečeposlušali mater, nato planili vsi v jok in se stiskali krog nje.

Franceceta je zmagoval. Vstal je in šel do mize, dejal Franci roko na rame in prosil: "Lepo te prosim, nikar, vidiš, zavoljo otročičev nikar!"

Jančarica je nejevoljno skomizgnila z ramo, kjer je počivala Francecova roka, da se je otrčala. "Podpora gotovo dobiš, boš že izhajala", ni odjenjal Francec.

"Ti in tvoja podpora", se je nazadoma dvignila Francec. Srd ji je seval v objokanih očeh. Zapris je pratiko, kamor je vtaknila dopisnico, in oboje spravila v miznico.

Francec je izginil za ogrom in molčal. Misli si je: "Tako je ta reč: kadarkoli udariš žensko, zabolijo tebe!" Pripravil si je koso, nalil vode v oselnik in šel kositi steljo.

Jera pa ni bila huda, ampak tako vesela, da se je hahljala sama pri sebi, ko je obirala gosence z zeljnatih glav. "Sedajle izpeljem", je razmišljala, kar jo je greblo že nekaj dni. "Kar udarim vmes in konce bo."

Sredi popoldneva je stopila pred Lojzo. "Veš, v mlin bo treba." "Ne verjamep, da bi bilo zmlato."

"Je, ko mi je mokarica za trdno obljubila. In veš, Francec kosi steljo; jutri moramo iti grabit, ne bo časa za mlin. Toliko moke pa ni, da bi še enkrat spekla."

"I no, pojdi", se je hitro vdal. "Še v štacuno stopiš grede posol in olje." Jera se je naglo preoblekla, toda tako, da se je Lojza čudila.

"Ko grem v štacuno, se moram napraviti. Saj jih poznaš, ali ne, dolince?" Jera je vzela cekar in skrila vanj oprtnice za meh ter šla. Toda na fari je šla mimo mlina in štacune do župnišča.

Hudo je bilo, ko je odšel, hudo, ko mu je segla v Sent Vidu v roko, hudo doma, ko ga ni bilo — al tako grozno, kot sedaj, ji še ni bilo. Pred seboj je videla njegove oči, ki so jo prosile: Pridi, Francec! Videla ga je, kako je ležal na slamnici v vojašnici, ko so drugi popivali po mestu za slovo, — sam — in jo čakal. In druge žene so prišle in matere in sestre in neveste, in še enkrat so se poslovili, in do vlak so šle z njimi in jim stiskale roke — on — Blaž — je pa čakal — in je ni pričakal. Sedaj se že pelje nad sovražnika — morda je že v boju — morda ranjen — umira — o — Francec se je temnilo pred očmi. Grizočka bolečina jo je tiskala v prsih, oči so topo zrle v tla, zazelela si je solz, a se ni mogla razjokati. In v tem trpljenju se je nenadoma oglasilo v njeni duši:

"Ti, ali nisi pravzaprav hinavka? Kaj ti je bilo tako prijetno, ko se je smukal Matie okrog tebe? — Saj se ti je srce smejalo, ko si spoznala: Še vedno me ima rad. Le jokaj, ko si že prešustvovala v svojem srečanju..."

Francec je planila s postelje in padla na kolena. "Nisem, nisem, moj Bog, ti veš, da nisem! Prizanesi!"

Suhe oči so se hipoma zalile s solzami. Zunaj je zajokal Janeček, drugi otroci so se preprijali, Jančarica si je otrla oči in šla iz hiše k otrokom.

Matie je od Jančarja izprva hitel po kolovozu in samo ona misel je šla za njim: "Ne mara me! Vsa je njegova. Spodila me je — za hlapca bi me še trpela — nak —"

Še nikdar v življenju ga ni tako zadelo. Tudi takrat ne, ko se je Francec omožila. Takrat je popaval, in mu je odleglo. Sedaj ga erize in pritisaka k tlom, da bi ga zlomilo. Niti prijaznega pogleda, niti "Bog plačaj" — ni — za vsa nota — in trud in skrb in delo. Hlapec, Matie je stiskal pesti in se čezdalje počasneje bližal domu.

Po glavi so mu drevice misli, kako bi se znesel nad njo. Veril se je, da ne prestopi več praga, da ne žagne ni s prstom več zanjo in da če ukača ure, ko bo vdova Jančarica gledala za njim zastoj.

Toda v istem hipu se mu je smilila in ji je vse odpustil in blagrovat Blaža pa klet sebe, ko mu je tako namenjeno. Tak je prišel Francec domov.

Jera je naglo pomotala po predverju, dasi je prej dobro dolgo stala ob plotu in oprezovala gospodarja, ko se je vračal od Jančarja.

"Treba je tega, kot bi bilo pred nedeljo!" se je Francec razjezil nad Jero brez vroka, ko ga je togotilo vse. Dekla je vrgla metlo v kot in odšla proti skednju. Toda tamkaj jo je že zmagalo in ni mu mogla priznati:

"Hm", se je obrnila porogljivo in pomrdala z brado — to je znala tako napraviti, da je moralo vsakogar zboti — "saj smo vasovali, pa smo tako naburjeni."

"Vsaka baba je hudič", je zaklel Francec, pograbil metlo in jo vrgel za Jero, ki mu je ušla na pod. Ali še enkrat je pomolila glavo skozi vrata in mu oponesla: "No, čemu pa ležeš za njo, če je hudič!"

Francec je izginil za ogrom in molčal. Misli si je: "Tako je ta reč: kadarkoli udariš žensko, zabolijo tebe!"

Francec je izginil za ogrom in molčal. Misli si je: "Tako je ta reč: kadarkoli udariš žensko, zabolijo tebe!"

Francec je izginil za ogrom in molčal. Misli si je: "Tako je ta reč: kadarkoli udariš žensko, zabolijo tebe!"

Francec je izginil za ogrom in molčal. Misli si je: "Tako je ta reč: kadarkoli udariš žensko, zabolijo tebe!"

"Ali so gospod gori?" je vprašala kuharico nekam boječe in odšla naglo po stopnicah. "Saj sem te komaj spoznal", se je začudil župnik Jera, ki letoindan še več ni imela poti k župniku. "Maticova, kaj ne? Kaj bo?" "Za dve maši sem prinesla za dober namen", je porinila Jera dva goldinarja pred župnika. Župnik je vpisoval maši in Jera je bila vesela, da je medtem zbrala misli in besede, kakor si jih je že kajkrat pripravila za to uro. (Dalje prihodnjič.)

NAŠI ZASTOPNIKI

kateri so pooblaščen polirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče pošle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Citar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Frank Skrabec. Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Rojtz, Frank Janesch in John Germ. Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Safflich. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolice: Lukas Podbrezar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec, Depue, Ill.: Dan. Badovinac.

La Salle, Ill.: Mat. Komp. Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zalel in Frank Bambich.

Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik. Wankegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek. Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Columbus, Kans.: Joe Knafele. Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Frontenac, Kans. in okolice: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller. Mineral, Kans.: John Stalc. Mulberry, Kans. in okolice: Martin Kos.

Hingo, Kans.: Mike Pencil. Calumet, Mich. in okolice: Pavel Shaltz in M. F. Koba.

Manistique, Mich. in okolice: Frank Kotzian. So. Range, Mich. in okolice: M. U. Likovich.

Aurora, Minn.: Josp. Fugina. Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich.

Dul. Minn.: Joseph Sharabon. Ely, Minn. in okolice: Ivan Gouza.

M. L. Kapsch, Jos. J. Pesbel in Louis M. Perušek. Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolice: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pouze.

Kitzville, Minn. in okolice: Joe Adams. Nashwan, Minn.: Geo. Maurin. Virginia, Minn.: Frank Hrovatic, St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. Aldridge, Mont.: Gregor Zobeč. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich. Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek. Roundup, Mont.: Tomaž Pautin. Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka. Cleveland, Ohio: Frana Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Benik in John Prostor.

Barberton, O. in okolice: Alois Balaust. Bridgeport, O.: Frank Hočevar. Collinwood, O.: Math. Slapnik. Lorain, O. in okolice: J. Kumsa. Youngstown, O.: Ant. Kikelj. Oregon City, Oreg.: M. Justin. Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakša. Bessemer, Pa.: Louis Hribar. Braddock, Pa.: Ivan Germ. Bridgeville, Pa.: Rudolf Pieteršek. Bardonia, Pa. in okolice: John Keršnik.

Canonsburg, Pa.: John Koblach. Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič. Claridge, Pa.: Anton Jerina. Broughton, Pa. in okolice: A. Demšar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavčič. Dunlo, Pa. in okolice: Josp. Suhor. Export, Pa. in okolice: Frank Trebec. Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben.

Farell, Pa.: Anton Valentinič. Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher. Greensburg, Pa. in okolice: Joseph Novak.

Irwin, Pa. in okolice: Fr. Demšar. Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc. Luzerne, Pa. in okolice: Anton Oselnik.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schults. Monessen, Pa.: Math Kikelj. Moon Run, Pa.: Frank Maček. Pittsburgh, Pa. in okolice: Z. Jakšič, I. Podvašnik, I. Magister in U. B. Jakoblich.

Steelton, Pa.: Anton Hren. Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj, West Newton, Pa.: Josp. Jovan. Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peter nel.

Tooele, Utah: Anton Palčič. Winterquaters, Utah: L. Blasch. Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.

Davis, W. Va. in okolice: J. Brosch. Thomas, W. Va. in okolice: Frank Kocjan in A. Korenčan.

Grafton, Wis.: John Stämpfel. Kenosha, Wis.: Aleksander Pendr. Milwaukee, Wis.: Josp. Tratnik in Frank Meh.

Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin. West Allis, Wis.: Frank Skok. Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val Stalich in Valentin Marcina.

Kemmerer, Wyo.: Jos. Motoh.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1916.

Velja s poštnino vred 35 centov.

Obseg berila: Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Koledar. — Strašne številke. — Krogla. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Francija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksplozivne snovi. — V lekarni "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardanele. — Julija Roman. — Rmena pošast. — Doživljaji v zraku. — Podzemsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kovač. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohabljenec. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frankov. — Kako nastane strelni jarek. — Kdo je bil? — Klasični topovi. — Pes v vojni. — Belgijska armada. — Pri generalnem štabu. — O podobnosti dvojkov. — Ljubi denar. — Srečanje. — Mobilizacija v Venezueli. — Špecialitete. — Prvi polet iz Evrope v Ameriko. — Čudne zgodbe. — Rdeči trak. — Pregled dogodkov svetovne vojne. — Kitajski tipi. — Smešnice. — Oglasi.

Slike: Italjanski vodljivi zrakoplov nad Benetkami. — Sestanek nemškega in avstrijskega cesarja. — Prevažanje avstrijskih čet preko reke San. — Turška artilerija na Galipolisu. — Prizor na cesti v Belgradu: učinek šestnajstpalčne avstrijske granate. — Potop angleške ladije "Majestic" v Dardanelah. — Avstrijska kavalerijska patrolja ob Visli. — Ruska infanterija v zakolih. — Italijani so vjeli avstrijskega špijona. — Avstrijski oklopni vlak v Galiciji. — Italijanski bersaljeri v boju. — Mrtveci v zavzetem belgijskem zakopu. — Italijanska gorska baterija pripravljena za akcijo. — Ranjeni Rusi, zapuščeni od svojih ob priliki bega iz Varšave. — Srbske utrdbe pri Belgradu, razdejane od avstrijskih topov. — Avstrijski vojaki, katere so vjeli Italijani na goriški fronti. — Učinek avstrijskih granat v Žagradu. — Ameriški podmorski čoln. — Vojni arsenal v Belgradu, katerega so Avstrijci razdejali. — Fort št. 10 pred Przemyslom, katerega so Nemci zavzeli z bajonetnim naskokom. — Avstrijska havbična baterija v akciji. — Pogled na del Varšave. — Bolgarske čete na gorskem prelazu ob srbski meji. — Avstrijske prednje straže v Rusiji. — Italijanska poljska bolnica dve milje za fronto. — Prizor iz Lvova. — Učinek avstrijske granate v Anconi. — Avstrijska invazija na Poljskem. — Ruski vojni jetniki. — Vodljivi angleški zrakoplov. — Bovec s Prestreljnikom. — Triglavsko pogorje.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Episode iz bojev pri Sapanovu.

Iz avstrijskega poročevalskega stana poročajo:

Se sveže je v spominu vseh radostni vtisk, ki ga je napravil poraz Rusov pri Sapanovu. Pozicije, ki jih zavzemajo sedaj naše čete, so si zavezovale že začetkom oktobra v ljutih bojih. Oddaljene so od sovražnih pozicij skoraj povsod 200 do 300 korakov. Kljub tej veliki bližini sovražnih črt se je posrečilo kaposodskemu pešpolku nadvojvoda Albrehta št. 44 in bos-herceg. pešpolku št. 3 brezhibno izdelati svoje pozicije v neutrudnem in požrtvovalnem delu. Naprava pasov ovir tvori v taki bližini do skrajnosti pozornega nasprotnika podvzete, ki mu v drznosti in požrtvovalnosti ni primere. Cel mesec so trajala ta dela. Čez dan izpočetka samo v zaslikih kritih in brez ovir, so bile čete izpostavljene hudemu, dobro namerjenemu pehotnemu in zlasti artilerijskemu ognju, in ko se je zračilo, je sovražna pehota svoj ogenj še ojačila. Na odpočitku ni bilo misliti nikomur ne podnevu ne ponoči. Dan in noč neprestano do skrajnosti pripravljene, so mogle čete pri taki bližini sovražnika kljub prenapornemu delu seveda zgraditi svoje pozicije le z brezprimernim naporom in marsikaterimi žrtvami.

Z vsvo hvaležnostjo pripoznavata oba polka mogočno pomoč, ki jima je v nudila v onih težkih, kritičnih dneh artilerija. Tri lahke in težke havbične baterije in pet lahkih in težkih topovskih baterij je izvršilo oni čas največ, kar je bilo sploh mogoče. Vsak močeh baterij si je bil popolnoma svest težavnega položaja lastne infanterije napram zlasti v artileriji zelo premočnemu nasprotniku. Pravilno razumevajoč težavno nalogo, so bili artilerijski opazovalci brez izjeme v rojni črti. Vseled velike bližine obeh črt je zadrževalo streljanje največjo točnost. Brezdvomno je uspešni ogenj artilerije preprečil, da sovražna infanterija ni izrabila ugodnega momenta, ko so manjkale pred našo fronto vse ovire, in da ni napadla. V resnici niso Rusi storili ničesar in je prišlo samo do bojev patrolj, in ko je prišel sovražnik dne 7. novembra napadati, je bil kritični položaj že premagan. Sodelovanje infanterije in artilerije tekom preteklega meseca (oktobra) je nepretrgana vrsta brezprimernega požrtvovalnosti in obojestranskega najboljšega umevanja našina boja obeh glavnih vrst orožja.

Dne 7. novembra je bilo usojeno tako vroče pribojenim in tako težko izdelanim pozicijam prvič pokazati veliko mero svoje popolnosti in porabnosti v boju. Sklepati je bilo iz gibanja, ki smo je opazovali dne 7. novembra pri Rusih in iz živahnega sovražnega artilerijskega ognja, da nameravajo Rusi akcijo v prostoru pri Sapanovu. Vsak moč je stal za boj pripravljen na svojem mestu in pogosto je bilo slišati željo, da bi vsaj sovražnik napadel. Tej bojaželjnosti je bilo kmalu ustrezno. Ko se je zračilo, po 5. uri in 30 minutu popoldne so se pripilzile 40 do 60 močeh sovražne patrolje k oviram pred 3. bos-herceg. polkom z namenom, da jih razdenejo. Silno močni ogenj polka, ki se je nato pričel, jih je prisilil, da so hitro zbežale ter pustile na mestu mrtve in ranjene, nekaj jih je bilo ujetih. Od teh ujetnikov smo izvedeli, da nameravata ruska polka 10. in 11. ponoči napasti. Bilo je veselje videti, s kako bojaželjnostjo je stal vsak posamezni moč pri svoji strelni lini ter pričakoval sovražni napad. Ob 5. zvečer so se približale sovražne patrolje frontni pehotnega polka št. 44. Tudi pri tem polku je bilo vse pripravljeno. Patrolje so bile deloma uničene, deloma so jih pregnali, nakar sovražnik očitno zbežan ni več napadal.

Dne 8. novembra ob 3. zjutraj so prišle zopet sovražne patrolje naprej; tudi nje je doletela ista usoda, kakor prejšnje. Artilerija je vsa noč ostreljevala sovražne pozicije v Sapanovu Ob 5. zjutraj so prodrli nenadoma 2 ali 3 sovražni bataljoni proti 3. bos-herceg. pešpolku. Vseled žuččnosti polka, ki kljub dolgemu čakanju ni popustila, so prišli takoj v močeh ogenj in artilerija je polagala lego za lego v goste ruske črte. V tem ognju se je razbil zelo drzno zasnovan napad. Samo 30 močeh je dospelo do žičnih ovir.

Možje 3. bos-herceg. pešpolka so skočili iz kritij ter jih vjeli. Pred ovirami je ležalo sto in sto padlih Rusov. Dopoldan 8. novembra je potekel zopet razmeroma mirno. Popoldne pa se je stopnjeval sovražni artilerijski ogenj do največje sile. Tako je n. pr. oddala sovražna artilerija tekom ene ure 500 strelcev vseh kalibrov. Ob 6. 50 minut so prodrli zopet močni sovražni oddelki proti obema polkoma, kmalu pa so bili razpršeni in pognanji nazaj.

Dne 9. novembra ob 4. zjutraj je sovražnik nenadno zopet naskočil z močnimi silami pozicije 3. bos-herceg. pehotnega polka in pol fronte polka nadvojvoda Albrehta. Kakor orkan je izbruhnil ogenj braniteljev in artilerija je začela takoj streljati, vsled česar se je popolnoma razbil tudi ta z brutalno silo od ruskih polkov št. 10 in 11 izvršeni napad. Do žičnih ovir dosepele dele sovražnika so čete, ki so takoj prodrele, deloma pobile, deloma ujele. Ujetniki so izpovedali, da so pri napadu prejšnjega dne nekatero stotnjo izgubili do polovice svojega moštva. Svitajoči se dan je zopet obsijal nove gomile mrtvih Rusov pred fronto ter se je dalo iz tega sklepati, da je stal ravnokor odbiti napad sovražnika ravno toliko žrtve, kakor oni prejšnjega dne. Tekom 8. in 9. novembra smo opazovali neprestano transporte ranjencev pri nasprotniku. Čez dan je vladal v splošnem mir.

V noči na 10. november od 12. in 30 minut ponoči do 3. in 40 minut zjutraj se je približal sovražnik z naporom zopet frontni pešpolka št. 44. Uspešni ogenj infanterije, ki je prihajal križem z dveh strani in dobro namenjeni ogenj artilerije je odbil tudi ta napad. Pri tej priliki ne smemo pustiti neomenjenega vzgleda največje požrtvovalnosti. Pred 7. stotnjo 44. pešpolka se je bilo posrečilo sovražniku z ročnimi granatami vtirati nekaj vrzeli v žični oviri. Takoj so skočili prostovoljci iz kritij ter so brez vsakega kritja delajoč v silnem sovražnem ognju zopet zopet popravili.

Ob 4. zjutraj proti polku nadvojvoda Albrehta zopet izvršeni sovražni napad je bil tudi krvavo odbit.

Na ta način se je posrečilo vsled junaške hrabrosti in neomajne vstrajnosti naših čet popolnoma odbiti več napadov močnih ruskih čet s težkimi izgubami za sovražnika.

(Koliko so pri teh spopadih imeli Avstrijci izgub na mrtvih in ranjenih, o tem avstrijsko poročilo kar lepo molči; da brez precejšnjih izgub ni bilo, je gotovo.)

General Borojević o vojaških temperamentih.

Vojni poročevalce lista "Tag" pripoveduje:

General pl. Borojević, ki se je, kakor znano, tako odlikoval v Karpatih proti Rusom in ki mu je sedaj zaupan najvažnejši in najnevarnejši odsek proti Italiji obrnjene avstro-ogrške fronte, je po rodu Hrvat. Izgleda kakih 50 let star, z zagorelim obrazom, na kratko pristriženimi brkami, malimi temnimi očmi, ki zrejo ostro, pa ne nesimpatično in izražajo izredno intenzivnost tega moža. Nekaj njegovega mirnega, hladnega zadržanja spominja na Hindenburga, zdi pa se po naravi veliko bolj delikaten, intenziven in neraven. Usoda je hotela, da so možje kakor general Borojević ali prime Rupert bavarski, ki morajo, že mesece vpreženi, strahovati trikrat močnejšega sovražnika, razmeroma manj znani in širši množici manj poznani kakor generali, ki z velikimi armadami dosežejo zmage v ofenzivi.

Poročevalce sporoča Borojevićovo sodbo o italijanskem vrhovnem poveljniku Cadorni ob začetku četrte ofenzive.

"Če hočemo biti pravični", je rekel Borojević, "moramo reči, da je Cadorna sicer general z velikimi zmagoznostmi in strategičnimi mislimi, da pa ni gospodar čez svoje sklepe. Ima zelo bister um in zelo velik vojaški talent, pa njegovih sklepi so pod vplivom politike in so podrejeni kričanju politikov, da je treba ljudstvu nekaj pokazati, da se zadovolji. V vojni pa bi moralo biti vojaško in politično vodstvo eno. Gorica, ki jo želi Cadorna za vsako ceno zavzeti, z vojaškega stališča ni vredna krvi, ki se zavoljo nje pre-

liva. Cadorna ve to sam, ve pa tudi, da se zahteva zavzetje Gorice, da se s tem dela razpolože. In tako se mi zdi, da se je moral general predrediti političnemu momentu, ki ga izražata vlada in kralj. Ta činitelja hočeta pokazati kako zmago, da se zadovolji ljudstvo."

"Sicer pa se ne sme pozabiti", je nadaljeval general, "da smo s 15mesečno izkušnjo v vojni na boljšem. Sicer se je pa tudi Cadorna že zdaj veliko naučil. Enako se mora reči tudi o četah. Italijanski vojski so se izprva bali ognja in sedaj moramo častno priznati, da naskakujejo z veliko hrabrostjo in velikim elanom. Tudi ima vsak narod svoj temperament in ta temperament se kaže na bojišču. Nemca odlikuje smisel za dolžnost in domovinska ljubezen, je odločen, vstrajen, neustrašen, miren in hladnokrven. To so lastnosti, ki so mu prirojene ali pa se mu zabičanje že prvi dan šole. Rus, če ga dobro vodijo častniki, ki jim zaupa, kaže vse najboljše bojne zmagoznosti Slovanov. Zelo počasi, pa z veliko vstrajnostjo koraka naprej, dokler ne pade. Srb se bori do nezavesti, je obdvojnega vrstnega borilec, bolj agresiven (napadajoč), bolj divji in energični kakor Rusi in ima tudi več iniciative in samostojnosti. Italijan, tipičen zastopnik burnega latinskega temperamenta, naskakuje kakor vihar; če pa se naskok ponesreči, se hitro odide nazaj, kakor je prišel. Dosedaj Italijan še ni pokazal tiste vstrajnosti, tistega prijetanja z nohti in zobmi, kakor je Rus pogostoma, Srb pa vedno dokazuje.

Seveda je veliko odvisno od častnikov pri četah. Reči se sme, da k bojni vrednosti kake čete prispevajo poveljniki in oficirji, morda 80%. Videl sem čete, ki so veljale za ničvredne, ki so se pa, ko so dobile nove oficirje, izkazale kot junaki. Četam lahko prigojvarjaš in poizkušaš zaneti v njih navdušenje, da postaneš črn v obrazu, obljubiš jima lahko, da bodo vsi prišli v nebesa, pa ne boš ničesar opravil, če čete nimajo pravih oficirjev, ki poznajo svoje ljudi in do katerih ima moštvo zaupanje. K temu prihajajo še razlike raznih čet v armadi. So čete, ki morejo najboljše delovati le s polnimi železi, dokler imajo veliko in dobro jesti. Druge čete imajo zopet druge lastnosti. Kakor neznatne se zde te posebnosti, so pogostoma važne."

"Kar se tiče italijanskih izgub", je nadaljeval general, "seveda ne morem ustreči z gotovimi podatki, sem pa na podlagi različnih informacijskih virov dobil prepričanje, da so izgubili Italijani v zadnjih treh bitkah približno 300.000 mož. Njihove izgube so na gotovih mestih naravnost strašanske. Na tisoče nepokopanih mrtvičev leži pred našimi strelnimi jarki. Samoumevno je, da so naše izgube neprimeroma manjše; naši ljudje so pač v svojih zakopih za Italijane nevidni in njihove puške in strojne puške kosijo Italijane, ki drvijo po pobočjih. Tukaj vidite dva zemljevida; en zemljevid kaže našo postojanko v juniju, na drugem sem zaznamoval naše sedanje postojanke. Kakor vidite, primeroma ni nobene izpremembe. Veliko nižino onstran Soče smo Italijanom od prvga začetka prepustili in nismo poizkušali dobiti jo nazaj. Kjer pa smo se postavili v začetku, tam se vedno stojimo in tam bomo stali, če le količjak v naši moči. Tudi zdaj boste v igri zopet videli junaško hrabrost in neprekosljive bojne kakovosti mojih čet, s čemer je bila dosedaj držana črta..."

POŽAR V TOVARNI.
Chicago, Ill., 6. januarja. Električna tovarna, lastnina Illinois Steel Company, ki ima ve lika vojna naročila iz Evrope, je danes pogorela s \$100.000 škode. To je že drugi požar tekom engetedna. Kompanijski uradniki so mnenja, da ogenj ni podtaknjen.

POTREBUJE SE
delavce in mašinste. Dobra plača stalna služba brez štrajka ali kakega oviranja pri delu. Ne zahteva se pristojbine. Vprašajte: Room (soba) 8 Barge Office, South Ferry, New York, N. Y. (6-13-1)

Iščem svojega moža JOSIPA GERLI, podomače Keršinov v Sabonj na Primorskem. Pred enim in pol letom je bil v Davis, W. Va. Jaz sem sedaj prišla iz starega kraja in ne vem za njegov naslov, zato prosim, da se mi javi, ali pa če kd izmed rojakov ve za njegov naslov, da ga mi naznani in mu bom zelo hvaležna. — Mrs. Rosie Gerlj, Box 486, Davis, W. Va. (7-10-1)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1916
Cena mu je 35c.

Dobi se pri: **SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,** 82 Cortlandt St., New York. U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki: Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Charles Karlinger, 3945 St. Clair Ave. Cleveland, O. Fr. Leskovic, Box 44, Franklin, Kans. Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa. L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio. M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill. H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis. Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind. M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa. M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah. Fr. Cherné, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. Rok Firm, Frontenac, Kansas. Jakob Petrič, Chisholm, Minn. Frank Gabrenja, Johnstown, Penna. Louis Vesel, Gilbert, Minn. Mat. Kamp, La Salle, Ill. Frank Skok, 438 - 52 Ave., West Allis, Wis.

VABILO
na plesno in zabavno **VESELICO,** katero priredi društvo "Jutrarnja Zarja" št. 11 S. D. P. & P. D. v Conemaugh, Pa. v soboto 15. januarja 1916.

Tem potom vabimo vsa sosedna društva iz Conemaugh, Franklin, Johnstown in sosedne naselbine Bon Air, da nas posetijo na omenjeni večer. O priliki vam vrne mo. Na veselice bode igrala stov. godba iz Conemaugh. Vstopnina za možke \$1, ženske proste. Za sveže pivo in dober prigrizek bode skrbel odbor. Opomba: Člani omenjenega društva, to gre le za v korist društvene blagajne. Tako je sklep zadnje seje in upoštevati ga mora vsak član. Na svidenje 15. januarja! John Zupančič, tajnik. (2x 8413-1)

Prinoh 300 potnikov s ponesrečenega parnika "Thessaloniki".
Tristoteri potniki s ponesrečenega grškega potniškega parnika "Thessaloniki" so spali večerj blizu suhe zemlje, vprvič, odkar so odpluli dne 1. decembra od Gibraltarja. Od onega časa so jih preganjali divji zimski viharji po morju ter jih postavljali v vedne nevarnosti, ki jih gotovo ne bodo več pozabili. Njihov parnik je bil brez pomoči, dokler ni rešil potnikov drugi grški parnik "Patris", ki je prišel na pomoč zadnjo soboto. — Celu zadevo in usodo zapuščenega parnika "Thessaloniki" pa se bo izvedelo, ko bo danes zvečer priplul parnik "Perugia", ki je rešil tudi moštvo s parnika.

OPOMIN.
Vse one, ki mi kaj dolgaajo na hrani ali v gotovini, prosim, da v najkrajšem času poravnajo, ker inace jih bom obelodanil s polnim imenom.
John Susman, Shawmut, Pa. Box 184, (8-10-1)

Parnik ubežal pred podmorskim čolnom.
Marseilles, Francija, 6. januarja. — Danes je prišel sem francoski parnik Kernak s preživelinami z angleških parnikov "Abelia" in "Middleton", ki so bili potopljeni. Parnik je bežal v hudem viharju oče noč pred nekim podmorskim čolnom, ki ga je preganjal.

Nemški cesar je bolan na raku.
Baltimore, Md., 6. januarja. — Nek odlični tukajšnji zdravniški specialist je dobil iz Berlina za sečne informacije, ki pravijo, da je nemški cesar brezdvomno bolan na raku. To poročilo je dobil od nekega uglednega zdravnika iz Berlina.

Požar v tovarni.
Chicago, Ill., 6. januarja. Električna tovarna, lastnina Illinois Steel Company, ki ima ve lika vojna naročila iz Evrope, je danes pogorela s \$100.000 škode. To je že drugi požar tekom engetedna. Kompanijski uradniki so mnenja, da ogenj ni podtaknjen.

POTREBUJE SE
delavce in mašinste. Dobra plača stalna služba brez štrajka ali kakega oviranja pri delu. Ne zahteva se pristojbine. Vprašajte: Room (soba) 8 Barge Office, South Ferry, New York, N. Y. (6-13-1)

Iščem svojega moža JOSIPA GERLI, podomače Keršinov v Sabonj na Primorskem. Pred enim in pol letom je bil v Davis, W. Va. Jaz sem sedaj prišla iz starega kraja in ne vem za njegov naslov, zato prosim, da se mi javi, ali pa če kd izmed rojakov ve za njegov naslov, da ga mi naznani in mu bom zelo hvaležna. — Mrs. Rosie Gerlj, Box 486, Davis, W. Va. (7-10-1)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1916
Cena mu je 35c.

Dobi se pri: **SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,** 82 Cortlandt St., New York. U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki: Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Charles Karlinger, 3945 St. Clair Ave. Cleveland, O. Fr. Leskovic, Box 44, Franklin, Kans. Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa. L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio. M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill. H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis. Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind. M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa. M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah. Fr. Cherné, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. Rok Firm, Frontenac, Kansas. Jakob Petrič, Chisholm, Minn. Frank Gabrenja, Johnstown, Penna. Louis Vesel, Gilbert, Minn. Mat. Kamp, La Salle, Ill. Frank Skok, 438 - 52 Ave., West Allis, Wis.

VABILO
na plesno in zabavno **VESELICO,** katero priredi društvo "Jutrarnja Zarja" št. 11 S. D. P. & P. D. v Conemaugh, Pa. v soboto 15. januarja 1916.

Tem potom vabimo vsa sosedna društva iz Conemaugh, Franklin, Johnstown in sosedne naselbine Bon Air, da nas posetijo na omenjeni večer. O priliki vam vrne mo. Na veselice bode igrala stov. godba iz Conemaugh. Vstopnina za možke \$1, ženske proste. Za sveže pivo in dober prigrizek bode skrbel odbor. Opomba: Člani omenjenega društva, to gre le za v korist društvene blagajne. Tako je sklep zadnje seje in upoštevati ga mora vsak član. Na svidenje 15. januarja! John Zupančič, tajnik. (2x 8413-1)

Kje je ANTON ANTONČIČ? Doma je iz Nadleska pri Starem trgu pri Rakeku. Zadnji p. o. gov naslov je bil Rimly, P. O. Valley, Mich. Tukaj se govori, da je umrl v bolnišnici. Prosim, cenjene rojake, ako je katere mu znano o tem, da mi naznani, ker želijo zvedeti resnico njegovi sorodniki. — Joseph Komidar, 1002 E. 61. Street, Cleveland, O. (6-10-1)

OPOMIN.
Vse one, ki mi kaj dolgaajo na hrani ali v gotovini, prosim, da v najkrajšem času poravnajo, ker inace jih bom obelodanil s polnim imenom.
John Susman, Shawmut, Pa. Box 184, (8-10-1)

Parnik ubežal pred podmorskim čolnom.
Marseilles, Francija, 6. januarja. — Danes je prišel sem francoski parnik Kernak s preživelinami z angleških parnikov "Abelia" in "Middleton", ki so bili potopljeni. Parnik je bežal v hudem viharju oče noč pred nekim podmorskim čolnom, ki ga je preganjal.

Nemški cesar je bolan na raku.
Baltimore, Md., 6. januarja. — Nek odlični tukajšnji zdravniški specialist je dobil iz Berlina za sečne informacije, ki pravijo, da je nemški cesar brezdvomno bolan na raku. To poročilo je dobil od nekega uglednega zdravnika iz Berlina.

Požar v tovarni.
Chicago, Ill., 6. januarja. Električna tovarna, lastnina Illinois Steel Company, ki ima ve lika vojna naročila iz Evrope, je danes pogorela s \$100.000 škode. To je že drugi požar tekom engetedna. Kompanijski uradniki so mnenja, da ogenj ni podtaknjen.

POTREBUJE SE
delavce in mašinste. Dobra plača stalna služba brez štrajka ali kakega oviranja pri delu. Ne zahteva se pristojbine. Vprašajte: Room (soba) 8 Barge Office, South Ferry, New York, N. Y. (6-13-1)

Iščem svojega moža JOSIPA GERLI, podomače Keršinov v Sabonj na Primorskem. Pred enim in pol letom je bil v Davis, W. Va. Jaz sem sedaj prišla iz starega kraja in ne vem za njegov naslov, zato prosim, da se mi javi, ali pa če kd izmed rojakov ve za njegov naslov, da ga mi naznani in mu bom zelo hvaležna. — Mrs. Rosie Gerlj, Box 486, Davis, W. Va. (7-10-1)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1916
Cena mu je 35c.

Dobi se pri: **SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,** 82 Cortlandt St., New York. U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki: Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Charles Karlinger, 3945 St. Clair Ave. Cleveland, O. Fr. Leskovic, Box 44, Franklin, Kans. Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa. L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio. M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill. H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis. Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind. M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa. M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah. Fr. Cherné, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. Rok Firm, Frontenac, Kansas. Jakob Petrič, Chisholm, Minn. Frank Gabrenja, Johnstown, Penna. Louis Vesel, Gilbert, Minn. Mat. Kamp, La Salle, Ill. Frank Skok, 438 - 52 Ave., West Allis, Wis.

VABILO
na plesno in zabavno **VESELICO,** katero priredi društvo "Jutrarnja Zarja" št. 11 S. D. P. & P. D. v Conemaugh, Pa. v soboto 15. januarja 1916.

Tem potom vabimo vsa sosedna društva iz Conemaugh, Franklin, Johnstown in sosedne naselbine Bon Air, da nas posetijo na omenjeni večer. O priliki vam vrne mo. Na veselice bode igrala stov. godba iz Conemaugh. Vstopnina za možke \$1, ženske proste. Za sveže pivo in dober prigrizek bode skrbel odbor. Opomba: Člani omenjenega društva, to gre le za v korist društvene blagajne. Tako je sklep zadnje seje in upoštevati ga mora vsak član. Na svidenje 15. januarja! John Zupančič, tajnik. (2x 8413-1)

Kje je JOŽEF ŽELEZNIK? Za njega želita izvedeti sina Anton in Jožef. Pred tremi leti je bil nekje v Montani. Ker se gre za važne zadeve v stari domovini, prosiva cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga naznani, ali naj se sam javi. — Anton Železnik, 1025 McAlister Ave., North Chicago, Ill. (4-10-1)

ŽELIM
stalno delo na farmi. Sem Slovenec, ki govorim tudi nemško in tri za silo angleško. Tukaj sem tri leta.
Joseph Berdar, Reed, Indiana Co., Pa. (7-11-1)

Kje je FRANK ZDEŠAR? Doma je iz Medvod in sedaj se nahaja že 8 mesecev nekje v Milwaukee, Wis. Če je komu znan njegov naslov, naj mi naznani, ali naj se sam javi svojem prijatelju. — Frank Sveiger, 1411 E. 52. St., Cleveland, O.

Velika zaloga vina in žganja.
MARIJA GRILL
Prodaja belo vino po 70c. gallon črno vino po 60c. Dvojni 4 gallon za \$11.00 Brinjevec 12 steklenic za \$12.00 4 gallon (soček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča
Marija Grill, 5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

50,000 KNJIZIC
Ako trpite na katerikoli moški bolezni, pišite po našo brezplačno knjižico. V tej knjižici lahko čitate, kako se močje, ki trpijo na bolezni, ki je zastrupljena kri, možolji, stare rane, kožne bolezni, razne zastarele in nalezljive moške bolezni, madahu, neprebavnost, zapeka ali konstipacija, katar, zlata žila, revmatizem, okorela jetra in želodčne ter mehurne bolezni, vspešno zdravijo privatno doma in z majninimi stroški.

Trpite li na bolečinah v križu in v zgibih, na glavobolu, izgubi teka, kislini v želodcu, povračanju hrane, bljuvanju, žolčnem riganju, nečistem jeziku, smrdljivi sap, slabem spanju in slabih sanjah, utrujenosti in naglem razburjanju, nervoznosti, razdraženosti in globoki ob jutrlih, črnih kolobarjih pod očmi, izgubi volje, gremeljivosti in plasnosti v družbi, bojazni in na prepovednosti? Ti simptomi pomenijo, da ste pri slabem zdravju in da potrebujete zdravniške pomoči in nasveta. Naša knjižica, katera se lahko imenuje kašipot k zdravju, vsebuje dobre podatke in nasvete za bolne ljudi. Zaloga znanosti je in lahko vam pomaga k zdravju, moči in kreposti.

Pošijite kupon za brezplačno knjižico.
DR. J. RUSSELL PRICE CO., S. 902, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill., U. S. A.
Gospodje:—Pošijite mi takoj svojo brezplačno knjižico.

Slaba prebava.
Kaj namreča izgube teka? Večkrat se pripeti, da namreča izgubimo teka in da se nam celo hrana upira. Zdi se, kakor da bi narava hotela zmanjšati množino hrane, ki namreča ne more skrbeti. Oslabljeni prebavljalni organi ne morejo opraviti vsega navadnega dela, ter se branijo sprejemati več. To pa kaže, da rabijo okrepčila, da bodo postali dovolj krepki za svoje delo brez utrujenosti. Želimo vam pripraviti

TRINER-JEVO ameriško Elixir gpenko vino

To sredstvo bo najprej očistilo notranjost, potem pa jo bo okrepilo in uredilo. Pomanjkanje teka in upiranje hrane bo potem polagoma izginilo in zopet boste imeli

ZDRAV TEK, TELESNO MOČ IN DUŠEVNO ČILOST.

Kakor hitro vam manjka ena teh življenskih potrebosti, bi se morali poslužiti Triner-jeve ameriškega Elikser grenkega vina in uspeh vas bo prijetno presenetil. Rabite to sredstvo tudi v slučaju

NEPRAVILNOSTI PO JEDI, ZAPETJA, KISLEGA ALI GRENKEGA KOLCANJA BLUVANJA, ŽELODČNIH VETROV.

Lahko se zanesete, da vam bo dal Triner-jev ameriški Elikser grenkega vina zaželjeno olajšanje.

V lekarnah. Cena \$1.00.

JOS. TRINER, izdelovalec
1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Vsaka družina bi morala imeti na razpolago dobro sredstvo proti kašlju. Rajše bi se poslužili Triner-jevega sredstva proti kašlju "Triner's Cough Sedative", ki ne vsebuje nikakih strupenih snovi, kakor morfina ali kloroforma. Rabite, kadar kašljate, ste hripavi, ali pa, če vas boli vrat, itd. Cena 25 ali 50 centov, po pošti 35 ali 60 centov.

Kje je ALOJZIJ KOŠIR? Doma je iz vasi Retje pri Loškem potoku. Za njegov naslov bi rad izvedel njegov brat: Charles Košir, 15241 Saranac Road, Collinwood, Cleveland, Ohio. (7-8-1)

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.
Bojakom Slovencem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. šte. 413. Za obilen poset se priporočam. **JOS. SCHARABON.**

HARMONIKE
bodil kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a dolo črpčno in sanesljivo. V popravu sanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vsamem kranjake kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor koroško kdo zahteva bres nadaljnja vprašanj.
JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Velika zaloga vina in žganja.
MARIJA GRILL
Prodaja belo vino po 70c. gallon črno vino po 60c. Dvojni 4 gallon za \$11.00 Brinjevec 12 steklenic za \$12.00 4 gallon (soček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča
Marija Grill, 5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

50,000 KNJIZIC
Ako trpite na katerikoli moški bolezni, pišite po našo brezplačno knjižico. V tej knjižici lahko čitate, kako se močje, ki trpijo na bolezni, ki je zastrupljena kri, možolji, stare rane, kožne bolezni, razne zastarele in nalezljive moške bolezni, madahu, neprebavnost, zapeka ali konstipacija, katar, zlata žila, revmatizem, okorela jetra in želodčne ter mehurne bolezni, vspešno zdravijo privatno doma in z majninimi stroški.

Trpite li na bolečinah v križu in v zgibih, na glavobolu, izgubi teka, kislini v želodcu, povračanju hrane, bljuvanju, žolčnem riganju, nečistem jeziku, smrdljivi sap, slabem spanju in slabih sanjah, utrujenosti in naglem razburjanju, nervoznosti, razdraženosti in globoki ob jutrlih, črnih kolobarjih pod očmi, izgubi volje, gremeljivosti in plasnosti v družbi

